

Kokkuvõtte komisjoni otsusest,**3. oktoober 2007,****EÜ asutamislepingu artiklis 81 ja Euroopa majanduspiirkonna lepingu artiklis 53 sätestatud menetluse kohta****(Juhtum COMP/D1/37860 – Morgan Stanley/Visa International ja Visa Europe)**

(teatavaks tehtud numbri K(2007) 4471 all)

(Ainult ingliskeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2009/C 183/05)

1. 3. oktoobril 2007 võttis komisjon vastu otsuse, milles käsitletakse EÜ asutamislepingu artikli 81 ja EMP lepingu artikli 53 alusel algatatud menetlust. Kooskõlas määruse (EÜ) nr 1/2003⁽¹⁾ artikliga 30 avaldab komisjon käesoleva poolte nimed ja otsuse põhisisu, sealhulgas kehtestatud sanktsioonid, võttes arvesse ettevõtjate õigustatud huvi kaitsta oma ärihuve. Otsuse mittekonfidentsiaalne versioon on kättesaadav konkurentsi peadirektoraadi veebilehel järgmisel aadressil: <http://europa.eu.int/comm/competition/antitrust/cases/index/>
4. Morgan Stanley esitas 28. septembril 2000 hagi ka Inglismaa ja Walesi ülemkohtule. Inglismaa ja Walesi ülemkohtule esitatud kaebus sarnaneb komisjonile esitatud kaebusega, välja arvatud see, et ettevõtja väitis end olevat ka kahju saanud. 2. mail 2001 pärast Visa esitatud taotlust otsustas Inglismaa ja Walesi ülemkohus menetluse peatada, et oodata ära komisjoni uurimise tulemus.

5. Ettevõtjatele Visa International ja Visa Europe (edaspidi „Visa”) saadeti vastuväited 2. augustil 2004. 5. aprillil 2005 loobus Visa oma õigusest äraakuulamisele.

I. SISSEJUHATUS

2. Otsusega määratakse trahv ettevõtjatele Visa International Service Association ja Visa Europe Limited EÜ asutamislepingu artikli 81 ja EMP lepingu artikli 53 rikkumise eest. 22. märtsist 2000 kuni 21. märtsini 2006 takistasid kõnealused ettevõtjad ettevõtjal Morgan Stanley Bank International Limited⁽²⁾ osutamast krediitkaartide aktsepteerimisteenust kaubandusettevõtjatele Ühendkuningriigis, keeldudes võtmast Morgan Stanley Visa Europe-võrgu liikmeks.

6. 17. septembril 2007 toimunud koosolekul nõustus nõuandekomitee otsuse eelnõu tingimustega.

2. Asjaolud**II. JUHTUMI KIRJELDUS****1. Menetlus**

3. Käesolev otsus tuleneb ettevõtjate Morgan Stanley USA ja Morgan Stanley Bank (edaspidi „Morgan Stanley”) ühiselt komisjonile esitatud kaebusest, et ettevõtjale Morgan Stanley keelduti andmast Visa Europe-võrgu liikmestaatust, mistõttu Morgan Stanley ei saanud välja anda Visa maksekaarte ega aktsepteerida Visa ja MasterCard tehinguid.

7. Ameerika Ühendriikides haldab ettevõtja Morgan Stanley USA Discover card-võrku, mis ei tegutse ELis ega EMPis. 1999. aastal asutas ettevõtja Ühendkuningriigis panga Morgan Stanley Bank, mis vastutab krediitkaartidehingute eest ELis. Kuni ajani, mil Morgan Stanley Bank võeti Visa liikmeks 2006. aasta septembris, piirdusid ettevõtja Morgan Stanley Bank kaarditehingud MasterCard maksekaartide väljaandmisega Ühendkuningriigis (st Morgan Stanley Bank ei sõlmi kaubandusettevõtjatega lepinguid MasterCard maksekaartide tehingute aktsepteerimiseks).

⁽¹⁾ EÜT L 1, 4.1.2003, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 411/2004 (ELT L 68, 6.3.2004, lk 1).

⁽²⁾ Otsus käsitleb ajavahemikku 2000. aasta aprillist (millal esitati kaebus) 2006. aasta septembrini (millal Morgan Stanley Bank International Limited võeti Visa-võrgu liikmeks). 1. juunil 2007 teatas Morgan Stanley krediidi ja maksetega tegeleva tütarettevõtja Discover Financial Services jagunemisest. Ettevõtja Morgan Stanley Bank International Limited krediitkaardivaldkonnaga seotud varad anti 1. juunil 2007 üle äsja asutatud ettevõtjale Goldfish Bank Limited. Morgan Stanley Card Services Limited võttis uue nime Goldfish Card Services Limited ja muutus 2007. aasta juuni alguses täielikult ettevõtjale Goldfish Bank Limited kuuluvaks tütarettevõtjaks. Mõlemad üksused lahutati Morgan Stanley 30. juunil 2007. Pärast seda müüdi ettevõtja Goldfish Bank Limited krediitkaarditehingute valdkond ettevõtjale Barclays Bank plc ja ettevõtja Discover Financial Services omandas Diners Club Internationali.

8. Visa International haldab Visa maksekaartide võrku ja ettevõtja asutas Visa Europe-võrgu 2004. aastal. Visa Europe on pädev reguleerima küsimusi EMPis, eelkõige otsustama, kas võtta vastu või lükata tagasi taotlus Visa liikmeks saamiseks EMPis.

9. Ettevõtja Visa International eeskirjad ja ettevõtja Visa Europe-võrgu liikmesuse eeskirjad sisaldavad sama sätet (edaspidi „säte”), mille kohaselt taotlejaid, keda loetakse kontserni konkurentideks, ei saa vastu võtta võrgu liikmeks.

10. Morgan Stanley taotles 2000. aasta märtsis Visa Europe-võrgu liikmesust. 2002. aastal koostas Morgan Stanley strateegilise ärikava Euroopa maksekaartide aktsepteerimise turule sisenemiseks. 2005. aastaks oli ettevõtjal kõnealuse strateegia rakenduskava Ühendkuningriigis, mille ettevõtja väitis olevat valmis käivitamiseks kohe, kui ettevõtjale antakse Visa liikmesus.

11. 21. septembril 2006 sõlmisid Morgan Stanley ja Visa lepingu. 22. septembril 2006 i) andis Visa ettevõtjale Morgan Stanley Bank tingimusteta Visa Europe-võrgu liikmestaatus ja ii) võttis Morgan Stanley tagasi oma komisjonile esitatud kaebuse.

III. ÕIGUSLIK HINNANG

12. Visa ja selle vastavad liikmed (nii krediitdiasutused kui ka krediitdiasutuste omanduses olevad üksused) tegelevad majandustegevusega ja on seega ettevõtjad EÜ asutamislepingu artikli 81 lõike 1 ja EMP lepingu artikli 53 lõike 1 tähenduses. Seega võib eeskirju ja määruseid, millega kehtestatakse Visa süsteemi toimimise raamistik ja mille on vastu võtnud ettevõtjate Visa International või Visa Europe juhatus, ning kõnealuste eeskirjade ettevõtjate suhtes kohaldamisotsust lugeda kas ettevõtjate ühenduse otsuseks või ettevõtjate vaheliseks kokkuleppeks.

13. Otsuses sätestatakse, et sätte kohaldamine Morgan Stanley suhtes piiras konkurentsi EÜ asutamislepingu artikli 81 lõike 1 tähenduses, sest:

— sätte kohaldamine Morgan Stanley suhtes takistas Morgan Stanleyl sisenemast Ühendkuningriigi krediit- ja järelmaksukaartide aktsepteerimise turule;

— sellisel Visa käitumisel oli potentsiaalselt konkurentsi-vastane mõju kõnealusel turul;

— Visa käitumine kuulub EÜ asutamislepingu artikli 81 lõike 1 ja EMP lepingu artikli 53 lõike 1 reguleerimisalasse.

14. Et kaubandusettevõtjad nõuavad, et maksekaartide aktsepteerimise lepingud, mis nad pankadega sõlmivad, hõlmaksid nii Visa kui ka MasterCard maksekaartide aktsepteerimist, ei takistanud Visa keeldumine anda Morgan Stanleyle liikmestaatus mitte ainult ettevõtjal osutamast teenuseid kaubandusettevõtjatele seoses Visa tehingutega (mis moodustavad 60 % turust), vaid ka seoses muude maksekaartide tehingutega. Kõnealune turg on juba väga koondunud ja täiendav koondumine on käimas.

15. Kuigi täiendavaks konkurentiks on veel ruumi ja selliste pankade arv on suhteliselt väike, keda Visa on tuvastanud kui potentsiaalsed turuletulijad, on komisjonil tõendeid selle kohta, et ükski pank peale Morgan Stanley ei oleks kaalunud sisenemist Ühendkuningriigi maksekaartide aktsepteerimise turule. Morgan Stanley on järjepidevalt kavatsenud siseneda Euroopa maksekaartide aktsepteerimise turule ja ta vastab kõikidele tõhusa maksekaarte aktsepteer-

rivad pank nõuetele. Vastukaaluks on vaid kahel muul pangal maksekaartide aktsepteerimise kogemus ja kõnealused pangad ei kaalu sisenemist Ühendkuningriigi maksekaartide aktsepteerimise turule. Seetõttu võib eeldada, et Morgan Stanley sisenemine Ühendkuningriigi maksekaartide aktsepteerimise turule aitab kaasa konkurentsi tõhustamisele Ühendkuningriigis ja sellel on positiivne mõju maksekaartide aktsepteerimisteenuste hindadele ja kvaliteedile.

16. Puuduvad realistlikud võimalused, et Discover (Morgan Stanley maksekaardivõrk USAs) laiendab oma tegevust EMPi, sest muu hulgas i) on maksekaardivõrgu turule sisenemise tõkked EMPis väga kõrged; ii) käivitati Discover USAs koostöös USA suurima jaemüüjaga (Sears), kuid Morgan Stanleyl puudub Searsiga võrdväärne koostööpartner Discover-süsteemi käivitamiseks Euroopas, ja iii) Discover on patenteeritud maksekaardisüsteem, mis tegutseb põhiliselt USAs, mille turuosa on suhteliselt väike ja mille maksekaarte aktsepteeritakse rahvusvaheliselt piiratud.

17. Sätte kohaldamine Morgan Stanley suhtes ei kuuluks EÜ asutamislepingu artikli 81 lõike 1 ja EMP lepingu artikli 53 lõike 1 reguleerimisalasse juhul, kui see ei oleks otseselt seotud ja vajalik (proportsionaalne ja mittediskrimineeriv) Visa neljast osapoolast koosneva maksekaardisüsteemi nõuetekohaseks toimimiseks. Visa väitel oleks olukord just selline, sest tema maksekaardivõrku ohustaks see, kui Morgan Stanleyt ei takistataks tasuta kasutamast väidetavalt konfidentsiaalset teavet oma Discover-võrgu hüvanguks.

18. Kuid tasuta kasutamine on väga ebatõenäoline, sest:

i) muude maksete võrgu omanikud või osanikud on Visa liikmed ning

ii) teabele, mille kohta Visa väidab, et seda ei tohiks Morgan Stanleyle avaldada väidetava tasuta kasutamise ohu tõttu, oleks Morgan Stanleyl igal juhul juurdepääs, kui ta oleks maksekaarte aktsepteeriv pank vastavalt fronting-lepingule (mille kohta Visal ei ole vastuväiteid), või tegemist oleks teabega, mis oleks asjaomane Visa Europe piirkonna puhul ja seetõttu ebaoluline Discover-süsteemi puhul USAs, või selline teave on muutunud tööstuse standardiks;

iii) Morgan Stanley ei ole Visa konkurent, st et puuduvad realistlikud võimalused, et Discover laiendab oma tegevust EMPi.

19. Lisaks sellele ei ole sätte kohaldamine Morgan Stanley suhtes vajalik, sest i) Visa huvide tagamiseks oleks võimalik kasutada vähem piiravaid meetmeid, näiteks usaldusettevõtjad, ja ii) liikmeks võtmine toimus 22. septembril 2006 ilma ühegi selgituseta, miks kõik probleemid, millele Visa oli kogu menetluse jooksul tähelepanu juhtinud kui põhjustele, miks mitte võtta Morgan Stanley Visa Europe-võrgu liikmeks, on lahenenud.

20. Morgan Stanleyt takistati osutamast krediit- ja järelmaksukaartide aktsepteerimisteenuseid kaubandusettevõtjatele Ühendkuningriigis ja seetõttu rikkus Visa EÜ asutamislepingu artikli 81 lõiget 1 ja EMP lepingu artikli 53 lõiget 1.
21. EÜ asutamislepingu artikli 81 lõikes 1 ja EMP lepingu artikli 53 lõikes 1 sätestatud kolm esimest õigusliku erandi tingimust ei ole täidetud muu hulgas seetõttu, et Morgan Stanley suhtes sätte kohaldamine ei olnud vajalik, et takistada väidetavat tasuta kasutamist.

IV. TRAHVID

22. Kuigi rikkumine kestis kuus aastat ja kuus kuud (22. märtsist 2000, millal Visa teatas Morgan Stanleyle suuliselt, et ta ei vasta Visa liikmeks saamise tingimustele ja keeldus talle saatmast taotluse vormi, kuni 22. septembrini 2006, millal Morgan Stanley võeti Visa Europe-võrgu liikmeks) arvestatakse trahvi summa arvutamiseks ajavahemikku 2. augustist 2004 (vastuväidete esitamise kuupäev) kuni 22. septembrini 2006 ⁽¹⁾).
23. Arvestades selle mõju turul ja asjaomase geograafilise turu suurus loetakse rikkumine tõsiseks.

24. Käesolevas juhtumis puuduvad raskendavad ja kergendavad asjaolud.

25. Arvestades eespool kirjeldatud kaalutlusi, on käesolevas juhtumis kohaldatava trahvi algsumma 10 200 000 eurot.

V. OTSUS

26. Visa International Service Association ja Visa Europe Limited on rikkunud (esimesena nimetatu ajavahemikus 22. märtsist 2000 kuni 22. septembrini 2006 ja viimati nimetatu selle asutamisest 1. juulil 2004 kuni 22. septembrini 2006) EÜ asutamislepingu artiklit 81 ja EMP lepingu artiklit 53, keeldudes andmast ettevõtjale Morgan Stanley Bank International Limited (varem Morgan Stanley Dean Witter Bank Limited) Visa Europe-võrgu liikmestaatust.
27. Eespool nimetatud rikkumise eest on trahv 10 200 000 eurot, mida kohaldatakse ettevõtjate Visa International Service Association ja Visa Europe Limited suhtes solidaarselt.

⁽¹⁾ Sättest teatati 1. mail 2004 ja selle suhtes kohaldati immunitaati alates samast kuupäevast.